Cena 3 złote

Dziś 6 stron

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr 288 — Częstochowa, sobota niedziela 8 9 grudnia 1946 r. — Rok II.

Sejm pracy, spokoju i odbudowy

Ogłoszona w niedzielę 1 grudnia odezwa stronnictw bloku demokratycznego raz jeszcze jasno i wyraźnie precyzuje program działania w odrodzonej Polsce ca łego obozu demokratycznego oraz cele i żądania, jakie ten obóz chce osiągnąć i musi wykonać w nowym Sejmie Ustawodawczym.

Z odezwy przemawia do polskie go narodu ta sama troska o dobro kraju, która towarzyszyła czo łowym działaczom obozu demokratycznego w czasie formowania PKWN-u przy organizowaniu Wojska Polskiego w ZSRR i zamianie zgubnej polityki zagranicznej sanacji na dalekowzroczną rację stanu, której istotna treść stanowi sojusz z narodami słowiańskimi, a przede wszystkim ze Związkiem Radzieckim. Jest to ta sama troska, która kazała wbrew wielu trudnościom okresu powojennego powziąć z miejsca konstruktywną, choć niejedno krotnie niewdzięczną, bo nie obliczoną na krótkotrwały poklask, lecz na trwałe wyniki w dalszej przyszłości, pracę nad przebudową ustroju i odbudową kraju. Troska o pokój zewnętrzny i spokój wewnętrzny, jako dwa kardy nalne warunki odbudowy państwo reakcyjnego podziemia. Żywio i trwałego bezpieczeństwa.

Na potrzebę spokoju wewnętrz nego kładą stronnictwa demokratyczne w swej odezwie szczególny nacisk. Podkreślają przy tym, że: — „szybsza byłaby odbudowa, szybsza byłaby poprawa naszego bytu, większe byłyby wszystkie dotychczasowe osiągnięcia, gdyby nie działania wstecznictwa mordy i rabunki band, gdyby nie krecia robota, sabotaż i szkodnictwa reakcyjnego podziemia. Żyły spekulanckie, wrogowie rządu demokratycznego szerzą rozkład, łapownictwo i nadużycia, usiłując obciążać tym rząd. Mikołajczyk i wodzowie PSL czynili i czynią wszystko, by utrudniać i hamować pracę rządu“.

Wskazane zostały tu wszystkie hamulce, przy pomocy, których reakcja przeciwstawia się bloko wi pracy, pokoju i odbudowy, jakim jest blok demokratyczny. Opozycja w walce z demokracją nie przebiera w środkach i zwalczając obóz demokratyczny nie zwraca najmniejszej uwagi na istotne interesy narodu i państwa Hasło — im gorzej, tym lepiej — oto „mądrość polityczna“ naszej opozycji. Dla osiągnięcia własnych celów nie waha się przed jawnym szkodzeniem nie tylko interesom przeciwników ideologicznych, lecz również interesom kraju. Zresztą inaczej być nie może.

Blok demokratyczny zbyt ściśle zespolił rację demokracji z racją państwową, by atakując demokrację można było uniknąć szkodzenia interesom państwowym. Obóz demokratyczny wszystkie swoje wysiłki, całą swoją działalność polityczną i społeczną poświęcił najistotniejszym potrzebom narodu. To też zwalczanie jego, jest jednoznaczne ze szkodzeniem narodowi. Ma się ro zumieć — mogłaby istnieć, byłaby nawet pożądana, twórcza opozycja, to jest taka, która posiada wyraźne oblicze ideologiczne i wy raźne cele i stoi na gruncie nowej rzeczywistości polskiej. Taka opozycja mogłaby nie szkodząc krajowi współzawodniczyć z naszym obozem w realizowaniu głównego zadania, jakie stoi przed wszystkimi stronnictwami i grupami politycznymi w Polsce — w budowaniu lepszej przyszłości i potęgi naszej Ojczyzny. Lecz, niestety, brak takiej istotnie twórczej opozycji, która bazując swoją działalność na platformie demokratycznej, odmiennymi drogami dążyłaby do realizacji tego głównego zadania naszego pokolenia. Zamiast niej mamy zjednoczenie polskiego warcholstwa, które w szkodzeniu interesom państwa widzi jedyną możność przeciwdziałania pracy bloku demokratycznego.

Odezwa stronnictw obozu demo kratycznego wyraźnie mówi o tym postępowaniu opozycji: „Stanowisko PSL w sprawach wewnętrznych państwa godzi w podstawowe interesy Polski“.

Wprowadzenie do Sejmu większej ilości tak postępujących w pierwszych najtrudniejszych miesiącach odbudowy politycznej i gospodarczej kraju „działaczy po litycznych“, groziłoby wobec tego poważnymi komplikacjami i zaburzeniami naszego życia zbiorowego. Nikt bowiem nie może ani na chwilę przypuścić, że ludzie, których trawi gorączka nienawiś ci do demokracji i którzy takim uczuciem powodowani hamowali odbudowę w najtrudniejszych chwilach, gdy kraj wstawał z popiołów, utrudniali leczenie straszliwych ran wojny i okupacji, mogliby, potrafiliby zgodnie z wytyczoną przez demokrację drogą rozwojową odrodzonej ojczyzny, pracować nad umacnianiem w Polsce ładu, spokoju, nad odbudo wą życia moralnego, gospodarczego, kulturalnego i politycznego. Sejm, w którym zasiadłaby większa ilość przedstawicieli opozycji, zamieniłby się na wiec warcholstwa.

Lecz Polska nie ma ani chwili czasu do stracenia. Nie jest to przecież żaden frazes przedwyborczy. Krajowi naszemu potrzeba naprawdę długiego okresu spokoju, będącego warunkiem zespolenia wszystkich ludzi dobrej woli, wszystkich kierunków, myśli politycznej i gospodarczej, pracujących dla dobra państwa na u twałych fundamentach mocy eko nomicznej i przeprowadzonych re form socjalnych. Ten kto zmusza czy to władze państwowe, czy też samo społeczeństwo, do tracenia czasu i energii na zwalczanie szkodnictwa, na naprawianie hamul ców, ten wyrządza narodowi pol skiemu niepowetowaną krzywdę, jest sprzymierzeńcem naszych wrogów zewnętrznych, choćby jak najbardziej patriotycznymi frazesami ubarwiał swoje szkodnictwo.

Rząd uchwalił trzyletni plan gospodarczy i powołał do jego realizacji cały naród. Obóz demo kratyczny chce, aby ten i następne plany gospodarcze realizowane były w atmosferze pracy i spokoju wewnętrznego. Zadaniem bloku demokratycznego wzywa społeczeństwo do realizacji takiego właśnie planu zgody i spokoju. Zrealizuje go nasz naród przez pełne poparcie w czasie wyborów bloku demokratycznego „dla dobra państwa i narodu“ jak mówi omawiana odezwa.

L. R.

Traktaty pokojowe na ukończeniu

LONDYN (BBC) (obsl. wł.) — Ministrowie Wielkiej Czwórki ukończyli już niemal całkowicie prace nad uzgodnieniem 5 traktatów pokojowych. Jak donosi korespondent nowojorski ostatnie posiedzenia przepojone były duchem kompromisu i porozumienia. Minister Mołotow zgodził się na włączenie do traktatów z Węgrami, Bułgarią i Rumunią klauzuli o swobodzie żeglugi i handlu na Dunaju. W ciągu 6 miesięcy od podpisania traktatów pokojowych ma być zwołana konferencja międzynarodowa, która określi stanowisko prawne tej niezmiernie ważnej europejskiej arterii komunikacyjnej. W konferencji wezmą udział Wielka Brytania, Stany Zjednoczone, ZSRR, Francja, Czechosłowacja, Rumunia, Bułgaria i Węgry. Australia zostanie do rozmów nad tą kwesią dopuszczona po załatwieniu z nią kwestii traktatu.

Traktaty pokojowe z b. satelitami „osi“ będą przez czterech ministrów podpisane przed ich powrotem do krajów, który ma nastąpić w przyszłym tygodniu.

Ministrowie osiągnęli również porozumienie w sprawie odszkodowań, odszkodowania płacone przez Włochy mają być podniesione o 35 milionów dolarów. Podniesienie sum odszkodowań włoskich dla Jugosławii i Albanii nastąpiło na żądanie ministra Mołotowa. Uzgodniono, że kompensata za szkody wyrządzone przez aliantów w b. krajach nieprzyjacielskich nastąpi w wysokości 2/3 uzgodnionej wartości. Sprawa mienia pozostawionego przez szereg państw na terytorium rumuńskim ma być załatwiona w drodze bezpośrednich rokowań pomiędzy Rumunią a tymi państwami.

Na piątkowym wieczornym posiedzeniu ministrowie miel omówić jeszcze kilka niezałatwionych spraw, być może poruszone będzie również zagadnienie Niemiec a jeśli ministrom nie starczy czasu na rozpoczęcie dyskusyj nad tym zagadnieniem, będzie ono głównym punktem rozmów poniedziałkowych.

NOWY JORK (PAP) — **Rada Ministrów Spraw Zagranicznych osiągnęła na czwartkowym posiedzeniu pełne porozumienie w najważniejszych zagadnieniach dotyczących wolnego okręgu Triestu i sprawy żeglugi na Dunaju. Postanowiono włączyć do tekstu traktatku pokojowego z Włochami zalecenia, aby statut wolnego okręgu Triestu, uzgodniony przez zastępców ministrów spraw zagranicznych, został uznany za stały. Ministrowie wyrazili zgodę na propozycje, opracowane przez zastępców, żeby w razie nieporozumienia co do interpretacji postanowień, sprawy sporne przekazano do komisji składającej się z przedstawicieli państwa zainteresowanego, przedstawicieli państw sojuszniczych i delegata wyznaczonego przez ONZ. Przyjęto zalecenie konferencji paryskiej stwierdzające, iż dawnym państwom nieprzyjacielskim nie wolno posiadać motorowych łodzi podwodnych. Uzgodniono, iż w traktaty z państwami bałkańskimi będzie wniesiona zasada wolnej żeglugi międzynarodowej na Dunaju.** Zasada ta nie będzie jednak stosowana do komunikacji między portami w obrębie tego samego kraju. Wobec tego państwa naddunajskie będą miały możność ustalenia ulgowych taryf przewozowych dla transportu wewnętrznego. Uzgodniono, że nie później, jak w 6 miesięcy po wejściu w życie postanowień traktatów pokojowych z byłymi satelitami osi zostanie zwołana konferencja w sprawie żeglugi na Dunaju. Postanowienia co do zwołania konferencji nie zostaną włączone do tekstów traktatów pokojowych, lecz zostaną opublikowane jako osobna deklaracja, podpisana przez Wielką Czwórkę.

Przyjęto również propozycję, wysuniętą przez ministra Mołotowa, iż **wartość własności sojuszniczej, przyznanej Związkowi Radzieckiemu na poczet odszkodowań zostanie ustalona na podstawie bezpośrednich rokowań między rządem rumuńskim i państwami, które posiadają kopalnie nafty na terytorium Rumunii.** — O ile nie zostanie osiągnięte porozumienie sprawa będzie przekazana konferencji ambasadorów trzech państw, które podpisały traktat pokojowy z Rumunią, tj. Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych i Związku Radzieckiego.

Reparacje włoskie

NOWY JORK (PAP) — **W sprawie odszkodowań wojennych od Włoch i Bułgarii Rada Ministrów Spraw Zagranicznych uchwaliła wniosek francuski, zgodnie z którym Włochy zapłacą 125 milionów dolarów Jugosławii, 105 milionów dolarów Grecji, 5 milionów dolarów Albanii, 25 milionów dolarów Abisynii. Bułgaria zapłaci 25 milionów dolarów Jugosławii i 45 milionów dolarów Grecji. Uzgodniono, iż satelici osi zapłacą za własność Narodów Zjednoczonych, zniszczoną lub uszkodzoną podczas działań wojennych na terytorium tych państw 2/3 ustalonej wartości.**

Rada Ministrów zaleciła zastępcom ustalenie ile potrzeba czasu na dokładne sporządzenie tekstów traktatów pokojowych w trzech językach oraz na zakończenie przygotowań do podpisania traktatów. Sekretarz stanu Byrnes oświadczył, iż byłoby pożądane, aby traktaty zostały podpisane podczas sesji Generalnego Zgromadzenia ONZ w Nowym Jorku, zanim ministrowie spraw zagranicznych powrócą do Europy. — **Dodatkowo zadecydowano włączyć do traktatu pokojowego z Włochami postanowienie, iż oficjalnym językiem w wolnym okręgu Triestu będzie słowiański i włoski.** Konstytucja Triestu określi czy język kroacki będzie również uznany jako język oficjalny.

Mołotow o bombie atomowej

LONDYN (BBC, obsl. wł.) — Minister Mołotow na wczorajszym posiedzeniu komisji do spraw politycznych ONZ wyjaśnił radziecki punkt widzenia na sprawę używania energii atomowej. **ZSRR nie zadowala wniosek, aby Ogólne Zgromadzenie poleciło przyspieszenie prac komisji do spraw energii atomowej. ZSRR wolałby wyraźną rezolucję, zabraniającą używania energii atomowej do celów zbrojeniowych i uważa, że rezolucję taką dałoby się wprowadzić w życie natychmiast, a następnie dalszą produkcję energii atomowej przeznaczyć na cele pokojowe.** ONZ powinna w swoich obradach postawić na pierwszym miejscu sprawę energii atomowej a Rada Bezpieczeństwa, nie tracąc czasu, powinna przede wszystkim zająć się eliminacją bomby atomowej ze zbrojeń. W tym też duchu minister Mołotow zaproponował swoją poprawkę do wniosku brytyjskiego o przyspieszenie prac komisji do spraw energii atomowej. Poprawka radziecka domaga się, aby Rada Bezpieczeństwa opracowała niezwłocznie tekst konwencji zabraniającej używania energii atomowej do celów zbrojeniowych.

*

Sprawa siedziby ONZ

NOWY JORK (PAP). — Podczas głosowania w komisji dla wybrania siedziby ONZ 29 głosów oddano na San Francisco jako stałą siedzibę ONZ. Jak oświadczył senator Warren, Wielka Brytania pragnęłaby, aby siedziba ONZ była Filadelfia, Związek Radziecki zaś wolałby chętnie Nowy Jork. Zadecyduje o sprawie stałej siedziby Generalne Zgromadzenie ONZ, przy czym będzi obowiązywać większość 2/3 głosów.

Wniosek polski w UNESCO

PARYŻ (PAP). — Delegatka polska na UNESCO Telakowska wniosła na posiedzeniu komisji artystycznej rezolucję, domagającą się stworzenia przy związkach i organizacjach literackich specjalnych działów tłumaczeń któ re pozostawałyby w ścisłym kon takcie między sobą. Tłumaczom należy ułatwić pobyt we wszystkich państwach na zasadzie wzajemności. Podróż i pobyt byłyby finansowane przez UNESCO lub organizacje zawodowe literatów. Spółdzielnie wydawnicze w Polsce pokryłyby koszta związane z pobytem tłumaczy książek polskich. Rezolucja stwierdza, że pol skie zbiory artystyczne poniosły podczas wojny olbrzymie straty, dochodzące do 40 proc. stanu sztu ki przedwojennej. Obecnie zaś zdarzyły się wypadki, że dzieła sztuki złożone w depozyt w innych państwach stały się przedmiotem nielegalnych poczynań, jak np. gobeliny i arrasy polskie w Kanadzie. Delegacja polska zwraca się w imieniu narodu polskiego za pośrednictwem UNESCO do wszystkich historyków sztuki, rze czoznawców i pracowników w mu zeach i prosi o pomoc i współpracę w odszukaniu i rewindykacji skarbów kultury polskiej. Rezolucja polska została przekazana do biura studiów, skąd będzie odesłana do komitetu wykonawczego UNESCO.

—o—

Gorące dni we Francji

LONDYN (BBC, obsl. wł.) — Temperatura dyskusyj na temat osoby premiera przyszłego rządu francuskiego nadal zwyżkuje. — Stronnictwa odbywają ciągle narady. Wczoraj socjaliści zwołali nadzwyczajne posiedzenie zarządu partii. Przewodniczący zgromadzenia Vincent Auriol odbył szereg rozmów z przywódcami rywalizujących partyj. We wtorek przewodniczący wszystkich partyj mają odbyć wspólne posiedzenie w gabinecie Vincent Auriola, by wyciągnąć konkluzje z przeprowadzonych przez niego rozmów.

Kryzys rządowy we Francji

PARYŻ (PAP). — Po zamknięciu posiedzenia Zgromadzenia Narodowego przewodniczący Vincent Auriol oświadczył przedstawicielom prasy, że jeszcze tego samego dnia odbędzie rozmowy z przywódcami partii politycznych, a przede wszystkich z Maurice Thorez i Jaques Duclos z partii komunistycznej i Maurice Schumann i Robert Lecourt.

W kołach politycznych w dalszym ciągu analizują przebieg głosowania na środowym i czwartkowym posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego. Z cyfr ogłoszonych przez biuro Zgromadzenia Narodowego wynika, że 79 spośród 101 socjalistów głosowało za kandydaturą Thoreza. We czwartek spośród 601 głosujących 240 opowiedziało się za kandydaturą Bidault, 21 głosowało na republikanina Claudiusa Petit i 3 głosy były nieważne. 337 deputowanych tj. komuniści, socjaliści i większość radykałów nie głosowało na kandydaturę Bidault.

Obecnie rozważa się możliwość rozszerzenia frontu ludowego o radykalne skrzydło MPR. Dla koncepcji tej pozyskano lewe skrzydło radykałów z Horriotem Delbosem i Marie Moro Giafferim na czele przeciwko prawicowe mu odłamowi partii monachijczyka Daladiera.

„Ordre" podkreśla, że rola radykałów jako arbitrów gry politycznej uwypukla się przy porównaniu głosów, jakie padły za Auriolem w głosowaniu na przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego i Thorezem w wyborach premiera. W kołach politycznych przewidują, że radykałowie skorzystają ze szczególnej pozycji, jaką zajmują i zgłoszą swego kandydata. Brana jest pod uwagę kandydatura Herriota albo Delbosa z partii radykalnej oraz Feliksa Gouin z partii socjalistycznej.

W kołach politycznych podkreślają, że komuniści uzyskali pełną satysfakcję za wybory środowe, ponieważ Bidault otrzymał mniej głosów niż Thorez.

Od piątku do wtorku przyszłego tygodnia partie polityczne odbędą szereg konferencji, które mają doprowadzić do osiągnięcia większości parlamentarnej. Z pertraktacji tych wyłączona jest partia skrajnie prawicowa PRL.

PARYŻ (PAP). — Biuro polityczne francuskiej partii komunistycznej zebrało się w czwartek rano pod przewodnictwem sekretarza generalnego partii Maurycego Thoreza. Po dokonaniu przeglądu sytuacji politycznej biuro polityczne uchwaliło następującą rezolucję: „Francuska partia komunistyczna składa gratulacje Maurycemu Thorez, który jako kandydat na premiera, otrzymał w Zgromadzeniu Narodowym 259 głosów posłów komunistycznych i socjalistycznych. Ta manifestacja jedności robotniczej może być uważana za wstęp do utworzenia większości lewicowej w Zgromadzeniu Narodowym. Biuro polityczne francuskiej partii komunistycznej postanawia kontynuować swe wysiłki w celu zjednoczenia wszystkich sił robotniczych i demokratycznych we Francji, w celu utrzymania stałości franka i w celu odbudowy kraju. Francuska partia komunistyczna oświadcza, że nie weźmie udziału w rządzie, na czele którego będzie stał członek republikańskiego ruchu ludowego (MPR), i nie udzieli swego poparcia takiemu rządowi".

W środę wieczorem odbyło się posiedzenie Rady Narodowej partii socjalistycznej, na którym 2.242 głosami przeciwko 2.145 uchwalono rezolucję, postanawiającą, że partia socjalistyczna może okazać poparcie rządowi oraz brać w nim udział jedynie na następujących warunkach: 1) że program tego rządu będzie zgodny z ogólnymi wytycznymi programu partii socjalistycznej 2) że partia komunistyczna weźmie udział w tym rządzie, lub udzieli mu swego poparcia w Zgromadzeniu Narodowym.

Tekst umowy anglo-amerykańskiej

w sprawie fuzji gospodarczej Niemiec

LONDYN (SAP). — Opublikowane wczoraj porozumienie między Wielką Brytanią i Stanami Zjednoczonymi przewiduje gospodarcze połączenie brytyjskiej i amerykańskiej strefy Niemiec od stycznia 1947 r. i ma na celu zapewnienie samowystarczalności zjednoczonych stref, począwszy od 1949 roku.

M. in. projekt przewiduje:

1) stworzenie wspólnego organu angielsko-amerykańskiego, który zajmie się sprawą importu i eksportu z połączonych stref.

2) na całym obszarze zaprowadzona będzie ujednostajniona stopa życiowa i jednakowe racje żywnościowe.

3) koszty, poniesione przez oba rządy w oddzielnych strefach do stycznia 1947 r. i w połączonej strefie po tym terminie, pokryte być mają z przyszłego eksportu niemieckiego w możliwie najkrótszym czasie, co wymaga odbudowy gospodarki niemieckiej na zdrowych, lecz umożliwiających ich agresję podstawach,

4) gdy tylko pozwoli na to warunki światowe, zniesione mają być wszelkie zapory przed eksportem niemieckim,

5) racje żywnościowe dla normalnych konsumentów niemieckich będą podwyższone, gdy tylko pozwoli na to stan zasobów żywności na świecie.

Porozumienie przewiduje możność wprowadzania do umowy poprawek za uważalną zgodą obu stron oraz coroczną rewizję umowy.

Zarówno Bevin, jak Byrnes, wyrazili nadzieję, że Zw. Radziecki i Francja będą mogły przyłączyć się do fuzji gospodarczo - administracyjnej Niemiec.

Całość wydatków angielsko-amerykańskich przewidziana jest na sumę 250 milionów szterlingów.

Miarodajne koła w Londynie twierdzą, że Zw. Radziecki i Francja były informowane o postępach rozmów, które doprowadziły do umowy.

Francuskie trzeźwe zastrzeżenia

przeciw zjednoczeniu stref w Niemczech

PARYŻ (SAP). — Według korespondenta Francuskiej Agencji Prasowej, układ, podpisany przez ministrów Byrnesa i Bevina o unifikacji ekonomicznej stref amerykańskiej i angielskiej w Niemczech, reguluje tylko sprawy, które bezpośrednio interesują Anglię i Stany Zjednoczone.

Wiadomo jest od dawna — pisze francuski korespondent — że okupacja dużo kosztuje. Przemysł obydwu stref kuleje ze względu na braki surowców, a cały sprzęt techniczny musi być odnowiony. Ażeby podołać produkcji stali, władze brytyjskie musiały ograniczyć na jakiś czas eksport węgla z Zagłębia Ruhry. Przewiduje się też kredyty angielsko-amerykańskie na rzecz pomocy materialnej i finansowej dla podniesienia gospodarki niemieckiej.

Zjednoczenie obu stref stałoby się niepokojące gdyby było czymś więcej, niż zaradczym środkiem technicznym i gdyby miało wpłynąć na statut przyszłej polityki Niemiec, o której ministrowie spraw zagranicznych mają dyskutować w styczniu przyszłego roku.

Należy jednak uniknąć dwu niebezpieczeństw, zdawałoby się sprzecznych, lecz pokrywających się wzajemnie. Unifikacja gospodarcza dwu stref pociąga za sobą konieczności jedności administracji i to może wpłynąć zachęcająco na rozwój nacjonalizmu niemieckiego. A oznaki zachęt tych już jest aż nadto wiele.

Niektóre koła angielskiej Partii Pracy dają tyle dowodów sympatii dr Kurtowi Schumacherowi, przywódcy socjal-demokratów Niemiec Zachodnich, że ten uczeń Stresemanna wyraźnie powiedział w Cambridge i w obozach dla jeńców niemieckich, czego oczekuje od wspaniałomyślności kapitału anglo-saskiego na korzyść szantażu, uprawianego przez naród niemiecki.

Drugim niebezpieczeństwem może być ryzyko, że z czasem powstaną osobne Niemcy Zachodnie, samowystarczalne, które by nie nie kosztowały zwycięzców. Utworzono by coś w rodzaju zamkniętej gospodarki. To przypominałoby niezmiernie samowystarczalną gospodarkę hitleryzmu. Poza tym rezultatem takiego podziału mogłoby być powstanie terenu, na którym będą się ścierały — zamiast ze sobą współpracować — system liberalnej gospodarki kapitalistycznej z planową ekonomią radziecką.

Na szczęście jednak jeszcze nie doszliśmy do takiego punktu — powiada sprawozdawca AFP. — Za kilka tygodni Wielka Czwórka ministrów spraw zagranicznych będzie rozpatrywała sprawy niemieckie. Aby nie wpływać z góry na rozwiązanie tych, tak ważnych zagadnień, Francja nie zgodziła się na zjednoczenie strefy okupowanej przez nią w Niemczech, mimo zachęcających propozycji sojuszników.

Proces 16 członków służby

obozu koncentracyjnego w Ravensbrueck

BERLIN (PAP) — W czwartek rozpoczął się w Ravensbrück proces 16 członków służby obozu koncentracyjnego dla kobiet, który podczas wojny znajdował się w tej miejscowości. W obozie kobiecym Ravensbrück zakatowano tysiące ofiar, m. in. drogą eksperymentów „lekarskich". Oskarżeni, wśród których jest 6 kobiet, oświadczyli, iż są niewinni. Proces przeciągnie się prawdopodobnie do przyszłego roku.

BERLIN (PAP) — W procesie przeciwko 16 urzędnikom administracyjnym obozu koncentracyjnego w Ravensbrück kompletowi sędziów, wśród których znajdnie się również przedstawiciel Polski, przewodniczy generał Estrop. Referował sprawę sędzia Stirling, zaznaczając, iż wszyscy podsądni oskarżeni są o popełnienie przestępstw wojennych. Na pytanie Stirlinga czy oskarżeni przyznają się do winy, wszyscy odpowiedzieli przecząco.

Prokurator generał Steward, który brał również udział w procesie przeciwko przestępcom wojennym z obozu w Belsen oświadczył, iż wszyscy oskarżeni współpracowali w administracji obozu i są wspólnie odpowiedzialni za popełnione przestępstwa. Prokurator opisywał straszliwe męki wśród których skonało 100 tysięcy kobiet w tym obozie. Aby zrozumieć całą potworność przestępstw, popełnionych przez oskarżonych — powiedział generał Steward — musimy sobie wyobrazić miasto zamieszkane przez 100 tysięcy ludzi, które nagle zniknęło z powierzchni ziemi. Nad całym obozem unosił się straszliwy odór ciał gnijących w rowach.

Wygłodzonym więźniarkom Niemcy rzucali kawałki chleba, aby rozkoszować się widokiem nieszczęśliwych kobiet, bijących się „jak psy o kęs chleba".

Teodora Bine stosowała względem więźniarek przeróżne gorące i zimne i zanurzała je w wodzie aż zemdlały. Wiele kobiet trzymano w ciasnych pomieszczeniach, w których nie można było usiąść ani się położyć i w których pozostawały tygodniami bez ruchu. Większość dostawała obłędu. Którejś nocy kobiety zaczęły się dusić z braku powietrza i komendantka bloku Carmen Mory zrobiła wszystkim po kolei zastrzyk fenolu. Rano, zastano same trupy.

Na 12-tu młodych dziewczynach Cygankach lekarze niemieccy dokonali operacji sterylizacji bez znieczulenia. Kiedy wiadomość o przestępczym zabiegu dotarła do Wielkiej Brytanii i została podana do wiadomości świata przez radiostację londyńską, wszystkie pozostałe przy życiu „króliki doświadczalne" zostały rozstrzelane. Świadek, Odette Samson, która przebywała przez długi okres w bunkrze, opisała sadystyczne metody karne, stosowane w obozie.

W roku 1945 Himmler zwiedził Ravensbrück. Oświadczył on, iż mieszkanki obozu nie umierają dość szybko i wobec tego sprowadził z obozu w Oświęcimiu doktora Winkelmana i komendanta obozu Schwarzhubera, odpowiedzialnych za wymordowanie 3-ch milionów ludzi. Dr Winkelman posyłał do komór gazowych wszystkie kobiety nie dość silne do wykonywania ciężkiej pracy fizycznej. Przed zagazowaniem dentysta Helinger wyrywał ofiarom złote korony i plomby, wzbogacając je w ten sposób skarbiec Banku Rzeszy. Dzieci urodzone w obozie uśmiercano zaraz po przyjściu na świat.

Dostawy UNRRA dla Polski

WARSZAWA (PAP) — Charles M. Drury, szef Misji UNRRA w Polsce, podaje do wiadomości, że Polska otrzyma około 13.000.000 kg mięsa, przeważnie w konserwach, w ciągu miesiąca grudnia i w pierwszym kwartale 1947 r.

Pomimo dotkliwego ogólnego braku mięsa i tłuszczów oraz ograniczonych funduszów UNRRA wzmożono znacznie, dzięki usilnym poczynionym staraniom, dostawy UNRRA, przeznaczone dla Polski w okresie od grudnia 1946 do marca 1947 r. Oświadczenie to oparte jest na sprawozdaniach Szefa Wydziału Odbudowy Rolnictwa Misji UNRRA w Polsce M. E. Haysa, który powrócił właśnie z Waszyngtonu z konferencji zaopatrzeniowej UNRRA

Dostawy tłuszczów i olejów jadalnych są również znacznie większe i obejmują 10.000.000 kg zamówionej obecnie margaryny, nie zależnie od 10.000.000 kg kopry, częściowo dostarczonej w listopadzie. Z końcem listopada, gdy p. Hays opuszczał Waszyngton, było gotowe do załadowania na statki 3,5 miliona kg pszenicy kanadyjskiej.

W związku z brakiem skór zwrócono specjalnie uwagę na ten rodzaj dostaw i poczyniono starania odnośnie dostarczenia skóry surowej, o wartości 236.000 dolarów oraz 600.000 par butów wojskowych.

Niemcy na Olimpiadzie

LONDYN (AZ). — Według wiadomości podanych przez United Press z Berlina, w tamtejszych oficjalnych kołach sportowych kursują pogłoski, jakoby Niemcom pozwolono brać udział w olimpiadzie londyńskiej już w 1948 roku.

Bankiet na cześć ministra Rzymowskiego i gen. Świerczewskiego w Meksyku

MEKSYK (PAP). — Korespondent PAP donosi z Meksyku, że na bankiecie wydanym na cześć Ministra Rzymowskiego i Generała Świerczewskiego przez Związek Dziennikarzy z udziałem ponad 70 przedstawicieli prasy, przywódca meksykańskich Związków Zawodowych Lombardo Toledano podkreślił w przemówieniu solidarność robotników meksykańskich i robotników całej Ameryki Południowej z nową demokratyczną Polską. Na bankiecie obecni byli m. in.: poseł Czechosłowacji w Meksyku Laska, poseł duński Hulst, przedstawiciele meksykańskiego departamentu informacji i ministerstwa spraw wewnętrznych oraz poseł Polski w Meksyku Minister Drohojewski. Generał Świerczewski wygłosił przemówienie, w którym podkreślił solidarność 250 milionów Słowian.

Rewelacyjny dokument japoński

MOSKWA (PAP) — Agencja TASS donosi z Moskwy, że, jak wynika z dokumentu bez daty, znalezionego w japońskim ministerstwie spraw zagranicznych, który prokurator holenderski przedstawił w czwartek rano na posiedzeniu trybunału sądowego do spraw zbrodniarzy wojennych, Japonia dążyła nie tylko do opanowania Dalekiego Wschodu, ale całego Pacyfiku. Projektowana sfera wpływów Japonii dzieliła się na dwie części: pierwsza, zaludnioną przez ludy azjatyckie, łatwe do pokonania, które miały by pozostawać pod „opieką gospodarczą" Japonii oraz drugą, zamieszkaną przez ludy rasy białej, które podlegać miały 9 rządom, podporządkowanym rządowi imperialnemu w Tokio. Japonia miała zamiar podporządkować część Kanady i stanów Ameryki Północnej rządowi japońskiemu na Alasce. Ameryka Środkowa również miała być podporządkowana władzy japońskiej, Nowa Kaledonia, należąca do Francji, miała wejść w skład państw Pacyfiku południowego pod władzą japońską.

Dokument wspomina również, że Niemcy wraz z Włochami podzielą między siebie hegemonię na Atlantyku, w Europie i w Afryce, a Związek Radziecki byłby prowizorycznie tolerowany w Azji Centralnej. W ten sposób zrealizowanoby marzenie o „całym świecie pod jednym berłem".

Sytuacja strajkowa w Stanach Zjednoczonych

WASZYNGTON (PAP) — Rzecznik Białego Domu podał do wiadomości, że prezydent Truman zdecydował się wygłosić w niedzielę, dnia 8 grudnia przemówienie radiowe do strajkujących górników. Według wiadomości obserwatorów politycznych prezydent Truman powziął tę decyzję na skutek nalegań ministra spraw wewnętrznych Stanów Zjednoczonych Juliusa Kruga, który oświadczył, że sytuacja w Stanach Zjednoczonych może stać się bardzo poważna, jeśli nie przedsięweźmie się energicznych kroków, zanim sąd najwyższy powziemie ostateczną decyzję.

NOWY JORK (PAP) — Wszystkie związki zawodowe górników w Stanach Zjednoczonych przesłały do zrzeszenia związku górników czeki in blanco, aby w ten sposób dopomóc do zapłacenia grzywny w wysokości 3 i pół miliona dolarów, nałożonej przez sąd federalny na związek.

Związek górników amerykańskich wniósł w czwartek apelację do sądu najwyższego. Rozprawa odbędzie się prawdopodobnie w przyszłym tygodniu.

Walki pod Tebrisem

LONDYN (BBC) (obsł. wł.) Pod Tebrisem miało miejsce starcie pomiędzy wojskami centralnego rządu irańskiego a woiskami prowincji Azerbejdżan. Jak oświadczył premier centralnego rządu Ghawan es Sultaneh zapowiedział, że rząd wyśle do wszystkich prowincyj perskich, m. in. Azerbejdżanu, oddziały wojska w celu dopilnowania porządku przy wyborach, zaś zarząd prowincji Azerbejdżan odpowiedział zapowiedzią stawienia czynnego oporu narzuconej kontroli.

Czy nafta nadal rządzi światem?

Imperializm XX wieku

Było to w grudniu 1943 roku. Mr. Harold Ickes, amerykański sekretarz stanu oświadczył, że „stolica imperium naftowego przeniosła się na Bliski Wschód" i że Stany Zjednoczone uczynią najlepiej, jeżeli pospieszą się tam jak najprędzej".

Tym samym została obudzona po 15-to letniej drzemce, zjawa jednego z najbardziej charakterystycznych imperializmów XX wieku — imperializmu naftowego. Podobnie, jak to miało miejsce po wojnie 1914-1918, nafta zdaje się znowu wywierać przemożny wpływ na politykę międzynarodową.

Pełny żołądek czy pełny bak?

Jest już dziś zupełnie oczywiste, że nie zostały zaprzeczone rozwojem wypadków przedwojenne przepowiednie, dotyczące strategicznego znaczenia nafty. Już od samego początku wojny w Polsce, było jasne dla każdego uważnego obserwatora, że nowoczesna armia maszeruje raczej o pustym żołądku, ale nigdy o próżnym baku.

Nie mogła się nawet równać rozrzutność, z jaką Alianci rzucili swe bogactwa naftowe na szalę wojny, ze skąpstwem, jakie cechowało Niemców w ich gospodarce szczupłymi zapasami nafty i benzyny. Możemy się tu oprzeć na danych bardzo kompetentnych, bo pochodzących od niemieckiego ministra Uzbrojenia, Alberta Speera. Zeznał on, przed władzami alianckimi, po swym aresztowaniu, że na skutek straszliwych nalotów anglo-amerykańskich na fabryki sztucznej benzyny, sytuacja gospodarki naftowej Rzeszy była tak ciężka, że już od września 1944 roku Luftwaffe otrzymywała jedynie 30 tys. ton tego paliwa miesięcznie, zamiast normalnego przydziału — 160 tys. do 180 tys. ton. W tym samym czasie lotnictwo sprzymierzonych mogło sobie z łatwością pozwolić na spalanie w swych silnikach 16 tys. ton w ciągu jednej tylko doby.

Podobnie rzecz się miała przy konsumcji ropy naftowej. W grudniu 44 roku, kiedy wojska radzieckie rozpoczęły wielką ofenzywę pod Baranowem — 1500 czołgów niemieckich w nienagannym stanie technicznym — było unieruchomionych jedynie dla braku paliwa.

Wojna naftowa

Wydarzenia te przywodzą na myśl dzieje osławionej wojny naftowej sprzed 25 lat i stwarzają grunt podatny pod nowy wyścig do źródeł naftowych.

Różnica w tym wyścigu jest tylko ta, że i biegacze są inni i sama bieżnia jest inna. Przed 25-ciu laty polityka naftowa przejawiała się zasadniczo w rywalizacji pomiędzy Anglikami i Amerykanami, podczas kiedy Francja nie kroczyła swą własną drogą i przyłączała się raz do jednej, raz do drugiej strony.

Tak, jak sytuacja wygląda obecnie, rywalizacja anglosaska ustąpiła miejsca współpracy, której potwierdzeniem oficjalnym jest zawarty w roku ubiegłym układ. Na widownię wszedł natomiast Związek Radziecki, który przyglądał się temu wyścigowi, nie wychodząc jednak poza rolę zainteresowanego widza.

Nie może jednak ujść naszej uwadze, że dziś obszary ewentualnego ścierania się interesów są dość wyraźnie rozgraniczone, podczas kiedy dawniej „polityka naftowa" przejawiała się praktycznie wszędzie — w Rumunii, w Rosji, w krajach Bliskiego Wschodu i Ameryki Łacińskiej. I tak naprzykład nafta meksykańska była przez długi czas kością niezgody między Waszyngtonem i Londynem. W Meksyku, w latach, które nastąpiły po obaleniu prezydenta Diaza, „polityka naftowa" polegała na wywoływaniu wojen domowych, lub — w razie potrzeby utrzymywaniu spokojnych warunków.

Podobnie i Kolumbia, Boliwia, Venezuela i małe republiki Ameryki Środkowej — były w tym czasie widownią polowań na koncesje naftowe, co niejednokrotnie wiodło do konfliktów dyplomatycznych między Londynem i Waszyngtonem. Dopiero w 1933 roku prezydent Roosevelt zapoczątkował prowadzenie polityki dobrosąsiedzkiej, co odebrało amerykańskim towarzystwom naftowym bezkrytyczne poparcie Departamentu Stanu, którym cieszyły się one za prezydentury Hardinga i Coolidgea.

Kapitaliści przegrali

A potem nadeszła wielka próba sił. Było nią wywłaszczenie angielskich i amerykańskich towarzystw naftowych w Boliwii (rok 1936), oraz w Meksyku (rok 1938). Próba ta została zdecydowanie wygraną przez rządy tych południowo-amerykańskich republik.

Zasada wywłaszczenia wygrała też wtedy przeciw zasadzie odszkodowania i została praktycznie uznana przez Stany Zjednoczone i Wielką Brytanię, mimo tego, że doszło nawet do zerwania stosunków dyplomatycznych między Mexico City i Londynem. Wielkie mocarstwa naftowe przestały tworzyć coś w rodzaju państwa w państwie przynajmniej w Ameryce południowej — musząc uznać suwerenność rządu w tych krajach, gdzie rozwijały swą działalność.

...ale nie na Bliskim Wschodzie

Kraje Bliskiego Wschodu nie miały takiego szczęścia. Znajdowały się one na punkcie stycznym trzech kontynentów, a dzięki temu położeniu geograficznemu i niezmierzonym bogactwom naftowym stały się rychło polem rozgrywek, gdzie krzyżowały się interesy wielkich mocarstw, a w szczególności ich spory naftowe. Długo toczyły się spory między Wielką Brytanią, Stanami Zjednoczonymi i Francją o źródła naftowe Iraku.

A teraz się dzielmy, dzielmy...

Ostatecznie jednak zwyciężyły nakazy „wyższej polityki" i rywalizacja anglo-saska przerodziła się powoli w przyjaźń, a nawet w ścisłą współpracę.

Przystąpiono do dzielenia posiadanych dóbr. Standard Oil z New Jersy i Socony-Vacuum uzyskały udział 23.75 prc. w nafcie Iraku. Nieco później Gulf Oil Corporation — też wielkie amerykańskie towarzystwo akcyjne — zdobyło sobie wespół z Anglo Iranian Oil — 50 proc. udziałów w nafcie zagłębia w Koweit. Inne amerykańskie przedsiębiorstwa — Standard Oil z Kalifornii i Texas Company zabezpieczyły sobie kontrolę nad bogactwami podziemnymi wysp Bahrein i Arabii saudyjskiej.

W ten sposób, przez swe interesy naftowe, Stany Zjednoczone stały się już na kilka lat przed wojną mocarstwem Bliskiego Wschodu.

Natomiast Związek Radziecki nie okazywał żywszego zainteresowania tamtymi terenami. Posiadał sam wystarczające zupełnie na własne potrzeby zapasy ropy naftowej, a tym samym bogactwa naftowe Bliskiego Wschodu nie pociągały go specjalnie. Interesy radzieckie w tej części świata opierały się wyłącznie na przesłankach strategicznych i geograficznych, ograniczając się właściwie do Persji.

Związek Radziecki sam zrzekł się w 1921 roku wszelkich przywilejów w tym zakresie, jedynie pod warunkiem, że należne mu tam koncesje naftowe nie zostaną przekazane innym cudzoziemcom bez zgody radzieckiej. Chodziło tu niezawodnie o uniknięcie wszelkiego zagrożenia dla Baku.

Ludwik Wrześniewski.

Jutro ciąg dalszy: Co się kryje w brzuchu świata?.

Rezolucje Kom. Centr. Zw. Zawodowych

WARSZAWA (PAP). — Plenarne posiedzenie Komisji Centralnej Związków Zawodowych uchwaliło jednomyślnie w ostatnim dniu obrad rezolucję w sprawach organizacyjnych. W rezolucji tej Plenum Komisji Centralnej Zw Zaw w związku z przekroczeniem liczby 2 milionów członków Związków Zawodowych wyraża uznanie wszystkim działaczom, wzywając ich do dalszej pracy nad usprawnieniem organizacji. Rezolucja stwierdza dalej, że mimo tych osiągnięć około ½ miliona pracujących jest poza Związkami Zawodowymi. W związku z tym Plenum wezwało działaczy do wytężonej pracy organizacyjnej, by na dzień 1 maja osiągnąć liczbę 2 ½ miliona członków.

W innej rezolucji Plenum KCZZ wita uchwałę KRN o podstawowych wytycznych 3 letniego planu odbudowy gospodarczej Polski stwierdzając, że Związkom Zawodowym, skupiającym ponad 2.000.000 robotników, inżynierów, techników i pracowników umysłowych przypada najbardziej zaszczytna rola współudziału w tworzeniu i realizowaniu planu. Ruch zawodowy uznaje najbardziej słuszne w naszych warunkach nastawienie planu odbudowy gospodarczej na podniesienie konsumcji powyżej poziomu przedwojennego i postawienie troski o człowieka jako centralnego zagadnienia planu.

W związku z planem KCZZ zwróciła szczególną uwagę na podniesienie wydajności pracy, a z drugiej strony na konieczność wzrostu płacy realnej robotników i pracowników umysłowych, tak by w latach 1948/49 przekroczyła ona poziom przedwojenny. Ponadto KCZZ wysuwa szereg postulatów natury socjalnej, zmierzających do dalszej poprawy bytu mas pracujących.

Na zakończenie rezolucja oświadcza: „Przez świadomy udział i ofiarną pracę robotnicy i pracownicy umysłowi przyczynią się do wykonania planu odbudowy gospodarczej Polski Sprawa wykonania 3 letniego planu jest sprawą własnego interesu i honoru świata pracy.

Sytuacja w Chinach

MOSKWA (SAP) — Korespondent „Prawdy" donosi z Nankinu: „Nacjonalistyczny rząd chiński w dalszym ciągu przygotowuje się do wojny domowej. Chwilowe zaprzestanie operacji wojennych to tylko manewr. Wojska rządowe otrzymują w dalszym ciągu broń i zaopatrzenie wojenne amerykańskie i ciągle rozszerzają swe działania przeciw rewolucyjnej armii ludowej.

Monopartyjne zgromadzenie narodowe, zwołane przez Kuomintang, jest niezgrabną komedią. Polityka Kuomintangu wskazuje, iż obawia się on zmierzenia się z innymi partiami na polu konstruktywnej pracy pokojowej. — Przywódcy Kuomintangu skłaniają głowy przed obcym imperializmem i rozkładają siły prawdziwie demokratyczne narodu. Jednak siły te są niezmierzone i nikt nie jest w stanie izolować, albo zniszczyć prawdziwą chińską demokrację."

NANKIN (SAP) — Według otrzymanych informacji w Pekinie, które jednakże nie zostały potwierdzone przez inne źródła, wojska rządu centralnego weszły jakoby do miasta Dairen. Prasa pekińska podaje, że poważne siły wojsk rządowych osiągnęły punkt położony o 20 km od miasta Dairen, na półwyspie Liaotung, podczas gdy jedna z kolumn przedostała się do miasta.

Siły komunistyczne na półwyspie Liaotung zostały jakoby odparte i wycofały się w kierunku Chefou.

Działalność pojednawcza Gandhiego

LONDYN (PAP) — Agencja Reutera donosi z Ramganij (Indie), że na wspólnej konferencji Hindusów i muzułmanów, zwołanej z inicjatywy Gandhiego, uchwalono powołanie do życia komisji, której zadaniem ma być przywrócenie uczuć braterskich oraz pomocy dla tych, którzy byli zmuszeni do opuszczenia swych siedzib w czasie ostatnich zamieszek w Bengalu. Gandhi usiłuje doprowadzić do pojednania indyjsko-muzułmańskiego.

Stan zdrowia Gandhiego uległ pewnej poprawie, ale jest nadal zły. Czuje się słaby, ale twierdzi, że nie jest to następstwem niedawnej głodowej diety, którą sam sobie zaaplikował.

Odkrycie grobu Pizarro

RIO DE JANEIRO (SAP) — Burmistrz miasta Cusco (Ameryka Południowa) donosi o odkryciu grobów słynnych odkrywców Nowego Świata: Don Diego de Almegro i Gonzalo Pizarro.

Gustaw Morcinek do Polaków na emigracji

WARSZAWA (PAP). — Znany pisarz śląski Gustaw Morcinek napisał po powrocie do ojczyzny list otwarty do Polaków na emigracji, w którym m. in. czytamy: „Po 7 letniej poniewierce w niemieckich obozach koncentracyjnych i na t. zw. „emigracji" wróciłem nareszcie do swoich, do Polski. Gdy jechałem z Brukseli przez Niemcy, Czechy, Morawy, a potem przez swój rodzinny Śląsk za Olzą, rósł u mnie niepokój. Jaką zastanę Polskę po tylu latach? Dzisiaj nie ma ani śladu owego dziwnego uczucia. Zastałem Polskę zniszczoną, zastałem ludzi pozornie tych samych, ale jednak jak bardzo innych. I dlatego nie ma już u mnie niepokoju, nie ma żalu, nie ma żadnego uczucia o ujemnej wartości, a jest wciąż podziw i duma, że jestem Polakiem. Ogarnia mnie bowiem coraz większy podziw gdy zaczynam rozglądać się po Polsce, gdy spostrzegam ten ogromny twórczy wysiłek każdego uczciwego Polaka, zmierzający z zaciekłym uporem do rzetelnego odbudowania tego wszystkiego co zniszczyła wojna.

Gdy opuszczałem ojczyznę pozostawiłem tam jeszcze tak wielu rodaków gnuśniejących w bezczynności, skazanych na łaskawy chleb różnych instytucji dobroczynnych, ulegających powolnemu rozkładowi moralnemu i fizycznemu, wyczekujących chyba cudu jakiegoś, czy zgoła jakiegoś drugiego Mojżesza, mającego ich powieść do legendarnej Ziemi Obiecanej. Przecież ta Ziemia Obiecana — to Polska. Po co dzisiaj Polakowi tworzyć jakąś „cierpiącą emigrację", ośmieszając się wobec trzeźwej zagranicy i narażając się na obelżywy, chociaż słuszny zarzut tchórzostwa i ucieczki przed wysiłkiem. Wierzę, że w każdym Polaku przebywającym dzisiaj na emigracji jest sporo uczciwości, która pozwoli mu przejrzeć i przekona go iż jego miejscem nie jest jakiś żebraczy kąt u obcych ludzi, lecz własna ziemia i praca na niej dla siebie i dla przyszłych pokoleń. **Każdy uczciwy Polak za granicą powinien wrócić i musi wrócić, jeżeli nie chce, by ścigała go pogarda jego brata w Polsce, urabiającego sobie ramiona po łokcie dla dobra Polski dzisiejszej i Polski jutrzejszej.**

Każdy uczciwy Polak za granicą powinien wracać do kraju."

Przegląd prasy

ZSRR poprze sprawy polskie

Dziennik moskiewski „Trud", organ radzieckich związków zawodowych, zamieszcza obszerny artykuł, pióra publicysty radzieckiego Elwina, poświęcony problemowi polskich ziem zachodnich.

„Od pewnego czasu — pisze „Trud" — kwestia granicy zachodniej Polski — rozstrzygnięta już na konferencji w Berlinie – znowu jest dyskutowana przez prasę zagraniczną.

Po obu stronach Atlantyku nie brak wypowiedzi osób oficjalnych i nieoficjalnych, które zapałały życzliwością do „pokrzywdzonych Niemców". Wśród dowodów na rzecz rewizji granicy zachodniej Polski można usłyszeć powiedzenie o „niezdolności Polski do zaludnienia i zagospodarowania ziem zachodnich".

Te nuty, które słyszymy, powtarzają oklepany motyw melodii o rzekomej „niższości rasy słowiańskiej". Rozbrzmiewały one niedawno z trybuny Izby Gmin w przemówieniu Bevina. W świetle takich rozważań, szczególnego znaczenia nabiera przedstawienie osiągnięć Polski na Ziemiach Odzyskanych w ciągu półtora roku".

Dziennik opisuje obszernie akcje zaludnienia, ruchy przesiedleńcze, uruchomienie kilkuset wielkich fabryk i utworzenie sprawnego aparatu administracyjnego.

„Naród polski — zaznacza dziennik dalej — który utracił miliony ludzi w wyniku agresji niemieckiej, odnosi się z najgłębszym oburzeniem do kół reakcyjnych, które usiłują odbudować drapieżny imperializm niemiecki. Polska uważa słusznie, że ziemie zachodnie przyznane jej na podstawie uchwał poczdamskich, należą wyłącznie do niej. Dlatego właśnie naród polski odczuwa, że próby rewizji granic zachodnich Polski stwarzają niebezpieczeństwo dla pokoju i istnienia niezależnej demokratycznej Polski. Naród polski wie, że jego słuszne żądania znajdą zawsze potężne poparcie ze strony Związku Radzieckiego".

„Trud" cytuje wypowiedzi generalissimusa Stalina i ministra Mołotowa, podkreślające ostateczny charakter naszych granic zachodnich.

„Uchwały powzięte w Poczdamie — kończy swe wywody autor artykułu — posiadają znaczenie nie tylko dla Polski, lecz i dla całej ludzkości, w której interesie leży utrzymanie trwałego pokoju na świecie. Wszyscy prawdziwi przyjaciele pokoju i demokracji okazują narodowi polskiemu poparcie w olbrzymiej twórczej pracy, jaką prowadzi on na Ziemiach Odzyskanych".

—o—

W kilku wierszach

Wiedeń. — Władze alianckie zarządziły zamknięcie uniwersytetu wiedeńskiego na jeden miesiąc. W ciągu tego okresu zostaną zrewidowane listy studentów, celem oczyszczenia uniwersytetu z elementów faszystowskich.

Praga. — Według danych czechosłowackiego urzędu statystycznego, Czechosłowacja ma obecnie 12 300 tysięcy obywateli z tego 250 tysięcy Niemców oraz 200 tysięcy Węgrów.

Gdynia. — Duński statek „Jutlandia", który zawinął do portu w Gdyni, przywiózł z Nowego Jorku 47 151 worów paczkowych, co wynosi około 188 804 paczek amerykańskich.

Londyn. — Ustalono, że ogólny tonaż wszystkich bomb zapalających i burzących, zrzuconych na Londyn w czasie ostatniej wojny i pocisków V wynosi 12 745 ton. Cyfrę tę podał podczas środowej debaty parlamentarnej minister spraw wewnętrznych Chuter Ede.

Berlin. — Skazanemu na karę śmierci b. generałowi von Falkenhorstowi, dowódcy wojsk niemieckich w Norwegii, zamieniono karę śmierci na karę 20 lat ciężkich robót.

Berlin. — Jak donosi z Kairu agencja France Presse zorganizowano stałą komunikację autokarami na trasie Kair Jerozolima Jaffa przez pustynię Synai. Autokary odbywają drogę długości 600 klm w przeciągu 10 godzin.

Kronika miejscowa

Coroczna rejestracja poborowych

W tych dniach będą rozlepione afisze o rejestracji poborowych. Niniejszym wyjaśnia się, że rejestracja ta nie ma nic wspólnego z mobilizacją i wszelkie wieści, rozsiewane przez wrogą propagandę o mobilizacji są wyssane z palca. Rejestracja ta odbywała się rok rocznie przed wojną, a celem jej było ujęcie dorastającego rocznika w spisy poborowych. Nic też dziwnego, że i obecnie w powojennych czasach pokojowych Państwo organizuje zwykłą coroczną rejestrację, celem przeprowadzenia odpowiedniej ewidencji.

Uwaga, subskrybenci PPOK

Zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Skarbu z dnia 20 listopada 1946 r. Nr U. B. P./6161/46 wydawanie obligacji P. P. O. K. subskrybentom musi być zakończone do dnia 20 grudnia 1946 r.

W interesie przeto zainteresowanych jest, by natychmiast zgłosili się po odbiór obligacji do odnośnych placówek.

*

Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Częstochowie, ul. Piłsudskiego 5 otrzymał Obligacje Premj. Poż. Odbudowy Kraju 1946 roku i prosi subskrybentów o zgłaszanie się po odbiór tych obligacyj.

W 10-tą Rocznicę Konstytucji Radzieckiej

W 10-tą Rocznicę Konstytucji Radzieckiej w dniu 8 grudnia br., t. j. w niedzielę, w sali Kameralnej Teatrów Miejskich w Częstochowie o godzinie 10-tej rano, z ramienia Tow. Przyjaźni Polsko Radzieckiej wygłosi ob. W. Rousseau referat p. t. „Konstytucja Radziecka", na który Zarząd Towarzystwa zaprasza wszystkich członków, sympatyków i zainteresowanych. Wstęp bezpłatny.

Inauguracja II roku akademickiego na WSAH

W najbliższą niedzielę, dnia 8 grudnia 1946 r. odbędzie się Inauguracja II roku akademickiego na Wyższej Szkole Administracyjno - Handlowej w Częstochowie. Program inauguracji obejmuje: godz. 8 rano — Msza św. w Bazylice Jasnogórskiej. Godz. 9 — uroczystość inauguracyjna w Sali Teatru Miejskiego, ul. Kilińskiego 16 z następującym porządkiem dziennym: 1) sprawozdanie za rok ubiegły; 2) przemówienia; 3) wykład inauguracyjny; 4)immatrykulacja; 5) przemówienie przedstawiciela młodzieży; 6) Gaudeamus i gitur.

Dyrektor i Rada Szkoły zapraszają wszystkich życzliwych Szkole na tę uroczystość.

Uwaga b. Więźniowie Polityczni

Zarząd Koła Pol. Związku b. Więźniów Polit. Hitl. Więzień i Obozów Konc. w Częstochowie podaje do ogólnej wiadomości członków i podopiecznych, że w związku ze Zjazdem Wojewódzkim b. Więźniów Polit. ziemi kieleck. który odbędzie się w Kielcach w dniu 8 grudnia b. r. Sekretariat Koła (ulica Kopernika 6 II p.) przyjmuje zapisy na powyższy Zjazd do dnia 7 b. m. włącznie. Uczestnicy zjazdu mogą korzystać z 66 procentowej zniżki kolejowej oraz mają zapewnione wyżywienie na miejscu. Zachęca się członków i podopiecznych do jak najliczniejszego udziału w Zjeździe. Dla tych członków, którzy z jakichkolwiek powodów nie będą mogli zgłosić swego udziału w Zjeździe w kancelarii Związku w terminie, wyznacza się miejsce zbiórki na stacji Częstochowa, sala bufetu klasy II dnia 8 b. m. (niedziela) o godz. 2.30. Odjazd o godzinie 3.12.

Uwaga, członkowie PPS

Zarząd Dzielnicy Zawodzie i Sachalin zawiadamia wszystkich członków, zam. na Zawodziu — Sachalin, iż w dniu 9 grudnia o godz. 18-ej w Sali Konferencyjnej ul. Kopernika 6, odbędzie się zebranie. — Obecność wszystkich członków obowiązkowa pod rygorem partyjnym z legitymacjami. Sprawy b. ważne.

Zebranie Członków Zw. Zaw. Rob. i Prac. Przem. Spoż.

Zw. Zaw. Rob. i Prac. Przem Spożywczego Oddział w Częstochowie, zawiadamia, że w dniu 7 grudnia 1946 t. j. w sobotę o godz. 16-tej w sali Zw. Spożywców ul. Kilińskiego 14, odbędzie się zebranie czeladzi i pracowników piekarskich.

Jubileusz 13 weteranów pracy w drukarstwie

W niedzielę, dnia 8 b. m. odbędzie się w Związku Zaw. Pracowników Przemysłu Poligraficznego w Częstochowie (II Aleja 43) uroczystość jubileuszu 50 - lecia pracy w zawodzie drukarskim 13-tu członków Związku.

Uroczystość rozpocznie się Mszą św. na Jasnej Górze o godz. 9.30 rano, po czym w sali Pow. Rady Zw. Zaw. nastąpi wręczenie pamiątkowych dyplomów i koleżeński obiad w „Grand-Café".

Uwaga, kupcy!

Stowarzyszenie Kupców Polskich przypomina swym człon., że zbiórka na Św. Mikołaja, Gwiazdkę dla Żołnierza oraz sztandary dla miejscowego pułku i Milicji Obywatel. trwa nadal i w związku z tym prosi tych Członków, którzy jeszcze nie spełnili swego obowiązku o wzmożoną ofiarność gdyż dotychczasowe wyniki nie są w pełni zadowalniające. Pamiętajmy, że kto szybko daje ten dwa razy daje — niech więc nikt nie odwleka złożenia ofiary gdy zgłosi się do niego inkasent.

Komunikat Z. W. M.

Zarząd Miejski Związku Walki Młodych w Częstochowie zarządza dziś dnia 7 grudnia r. b. o godz. 15 w lokalu ZWM przy ulicy Sobieskiego 50 generalną zbiórkę wszystkich członków od la 18 — 25 nlci męskiej Stawiennictwo wszystkich członków obowiązkowe ze względu na ważność spraw.

Międzymłodzieżowy wieczór dyskusyjny

Miejska Komisja Porozumiewawcza Org. Młodzieżowych w Częstochowie urządza dziś dnia 7 grudnia r. b. o godzinie 18 drugi z kolei wieczór dyskusyjny dla młodzieży zorganizowanej oraz szkolnej, który odbędzie się w sali teatralnej Organizacji Młodzieży TUR przy ul. Kopernika 6. Po wieczorze odbędzie się wyświetlenie filmu oraz część artystyczna. Wstęp bezpłatny.

Uwaga rodzice!

Walne zebranie Koła Rodzicielskiego przy Gimnazjum i Liceum Handlowym Stow. Kupców Polskich odbędzie się w niedzielę dnia 15 grudnia b. r. o godz. 9 w kinie „Wolność", Al. Kościuszki.

Prace wyborcze

Jak dowiadujemy się z Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie, wszystkie przewidziane funkcje Komisji są wykonywane punktualnie według terminów wyborczego kalendarza. W dniu 5 b. m Komisja otrzymała już wszystkie spisy uprawnionych do głosowania z całego okręgu. Okręg częstochowski został podzielony na 114 obwodów w tym: 35 obwodów miasta Częstochowy, 49 obwodów powiatu częstochowskiego oraz 30 obwodów powiatu włoszczowskiego. Spis obwodów zostanie podany do publicznej wiadomości w dniu 8 grudnia, czyli w terminie przewidzianym w kalendarzu wyborczym.

Przewodniczący, ich zastępcy oraz członkowie komisji obwodowych są już mianowani przez Komisję Okręgową, której przewodniczy ob. Jung wraz ze swym zastępcą ob dyr. Jani.

Komisje obwodowe otrzymały już przydział odpowiednich lokali, w których urzędowanie w mieście trwać będzie w godzinach od 10 do 18, w powiecie w godzinach od 8 do 15

Jak informuje nas przewodniczący Komisji Okręgowej, prace Komisji nie natrafiają na żadne przeszkody, a wybitną pomocą w jej poczynaniach są Rady Narodowe, zarządy miejskie i starostwa powiatowe.

Rozbudowa Częstochowy w planie trzyletnim

W okresie ogólnopaństwowego planowania Zarząd Miasta Częstochowy sporządził projekt planu 3-letniego na inwestycje, jakie miasto winno przeprowadzić w tym czasie. Projekty sporządzone przez poszczególne wydziały Zarządu Miejskiego postaramy się w ogólnym zarysie przedstawić naszym czytelnikom dla zorientowania się w przewidzianych dla Częstochowy, chociaż jeszcze nie zatwierdzonych planach. Wnioski poszczególnych wydziałów zostały przesłane do Ministerstwa za pośrednictwem władz wojewódzkich z propozycją włączenia projektowanych prac do Państwowego Planu Inwestycyjnego na rok 1947.

W pierwszej kolejności podał nam swe projekty prac 3-letnich

Wydział Gospodarczy

Nowy gmach ratusza

1. Mając na celu scentralizowanie poszczególnych wydziałów w jednym punkcie, Wydział Gospodarczy Zarządu Miejskiego projektuje budowę nowego ratusza, obejmującego 200 pokoi, w tym szereg sal manipulacyjnych i dwie sale posiedzeń. Projekt przewiduje budowę osobnej stołówki, świetlicy, garaży podręcznych i t. p. zabudowań o łącznej powierzchni 4.800 m².

Przeniesienie Zarządu Miejskiego do nowej siedziby przyniosłoby nie tylko korzyść w usprawnieniu pracy urzędniczej, ale także zwolnienie szeregu lokali, co przy głodzie mieszkaniowym jest dla Częstochowy ważnym momentem. Koszt takiego monumentalnego budynku wyniósłby, licząc według cen obecnych, 296 milionów złotych.

Magazyny gospodarcze

2. W celu usprawnienia akcji remontowo-budowlanej i gospodarczej w ramach gospodarki miejskiej Wydział Gospodarczy projektuje scentralizowanie magazynów gospodarczych Zarządu Miejskiego w jednym punkcie. Magazyny takie przyczyniłyby się do stworzenia odpowiednich warunków przechowywania szeregu materiałów zarówno tego wydziału, jak i Wydziału Drogowego.

Projektowane jest wzniesienie budynku parterowego, murowanego, pod dachem krytym papą. Koszt tej budowy przy obecnych cenach wyniósłby 9 milionów zł.

Garaże miejskie

3. Celem scentralizowania parku wozów miejskich, które dotychczas są przygodnie umieszczane w różnych punktach miasta, Wydział Gospodarczy projektuje budowę garaży miejskich dla pomieszczenia 10 aut ciężarowych i osobowych oraz 3-ch walców drogowych. Budynek ma być murowany z podręcznymi warsztatami, a koszt jego budowy wyniósłby 4 miliony złotych.

Stajnie miejskie

4. Ważna także dla Zarządu Miasta i odciążająca na przyszłość w wydatkach kasy miejskiej byłaby realizacja projektu budowy stajni z mieszkaniami dla obsługi. Oznaczałoby to ważne dla prac Wydziału Gospodarczego scentralizowanie taboru konnego w jednym punkcie. Budowa parterowego budynku stajni na 12 koni oraz wozowni na 6 wozów wraz z dwoma mieszkaniami służbowymi kosztowałaby 3 miliony 600 tysięcy złotych.

Urządzenia sanitarne

5. Częstochowa, nie posiadająca szaletów miejskich, jest narażona na stałe zanieczyszczanie miasta, szczególnie w okresie odwiedzających ją pielgrzymek. — Dlatego też Zarząd Miasta stara się o włączenie do 3-letniego planu, przewidzianego dla Częstochowy, projektu budowy dwóch szaletów i przebudowy trzeciego. Przebudowie ma ulec szalet na Pl. Narutowicza. Do budowy przeznaczone byłyby szalety na Pl. Katedralnym oraz na placu, zwanym Starym Rynkiem. Budowa dwóch szaletów oraz rozbudowa trzeciego kosztowałaby razem milion 960 tys. złotych. dcn.

WITOLD ZECHENTER.

AVAXARA

13)

— Tak. Nie podoba się to panu?

— Istotnie nie bardzo. Skąd się pan dowiedział o porwaniu posła de Ronet?

Służąca zrobiła wielkie oczy.

— To są dwaj wariaci! — szepnęła.

Ale pani de Ronet słuchała pilnie.

— Skąd się pan dowiedział, że ja się dowiedziałem o porwaniu posła de Ronet? Ponieważ pan jest reporterem, przychodzi pan po informacje. To jasne!

— Istotnie... Kimże zaś pan jesteś, pominąwszy to, że jest pan wrogiem brodatych?

— Jestem Robert-Robert.

Posłowa de Ronet odetchnęła z ulgą.

— Robert-Robert? — spytał zdziwiony głos za drzwiami.

— Tak jest.

— Czy nienawiść do brodatych idzie u pana w parze z pańskimi zdolnościami detektywistycznymi?

— Przepraszam pana... Wytłumaczę to panu...

— No myślę!

— Ale teraz muszę iść do posła de Ronet. Czy może mi pan powiedzieć, jak się pan dowiedział o porwaniu?

— Bardzo prosto. Przez telefon.

— Któż pana poinformował?

— Poseł Mareau.

Detektyw zaśmiał się.

— Co pan widzi w tym śmiesznego?

— To nie był poseł Mareau, ale mniejsza z tym.

Zadzwonił. Posłowa cofnęła się do salonu za niedomknięte drzwi.

— Otwórz — rzekła do służącej.

Z niemałym strachem służąca zdecydowała się na ten krok bohaterski, otwarła drzwi i szybko wykonała serię mniej bohaterskich kroków do kuchni.

— Panie Robert — rzekła z za drzwi posłowa — chce pan mówić z moim mężem?

— Bardzo bym pragnął tego — odrzekł detektyw z ukłonem w stronę uchylonych drzwi.

— Pozostawiam więc panu sypialnię.

— A gdzie jest telefon?

— W pokoju męża, drzwi na prawo z sypialni.

— Dziękuję pani bardzo. Panie — zwrócił się do reportera — panie „Paris — Midi"...

— Refoult — rzekł dziennikarz.

— Panie Refoult, obecność pańska może mi przeszkadzać...

— Poczekam, aż pan wyjdzie...

— Dobrze. Rozumie pan...

— Tak, rozumiem.

— Tylko proszę zapomnieć o tej brodzie. Ja to panu wytłumaczę.

— Zgoda! — rzekł reporter i wyszedł do sieni.

Detektyw klął w duchu ze złością. Wchodząc w rue Clotilde, ujrzał wpadającego do domu Nr 5 mężczyznę z długą czarną brodą. Naturalnie pierwszym jego odruchem było rzucić się za nim i przyłapać go przy drzwiach mieszkania posła de Ronet.

Drugim jego odruchem było zerwać mu brodę, sztuczną niewątpliwie, ale...

Broda była naturalna i reporter był naturalny... Detektyw przypomniał sobie, że gdzieś kiedyś pokazano mu już najzdolniejszego reportera Paryża, Refoulta z drugą czarną brodą...

Ośmieszył się. To było przykre, Ale kto zawiadomił reportera? Komu zależało na tym, by wiadomość o porwaniu dostała się do prasy?

Wszedł do sypialni.

Poseł spał.

Detektyw zbudził go silnym szarpnięciem.

— Co to? Kto to?

Poseł usiadł na łóżku i wypatrzył się na detektywa. Robert--Robert ucieszył się: poseł był już zupełnie przytomny.

— Jestem detektyw Robert-Robert — przedstawił się.

— Bardzo mi przyjemnie — odrzekł poseł — ale nie rozumiem...

— Zaraz pan poseł zrozumie. Wczoraj o siódmej wieczorem zatelefonował do pana...

Poseł de Ronet uderzył się w czoło.

— Panie? Co to było? Pan w tej sprawie? Naturalnie... Ja jestem u siebie, prawda?

— Tak. Porwano pana. Przed domem czekało auto, posłane rzekomo przez...

— Przez Mareau... tak... Szofer miał dużą czarną brodę i mężczyzna siedzący wewnątrz auta miał taką samą... Gdy się chciałem wyrwać i krzyczeć o pomoc, zarzucił mi na twarz coś miękkiego o dziwnym zapachu i...

— I?

— I potem nic nie pamiętam...

c. d. n.

Oby wigilia była świętem radości dla wszystkich

Wigilia Bożego Narodzenia — jedyny w roku wieczór, w którym wszyscy nawzajem obdarowujemy się, spłacamy jedni drugim zobowiązania radości.

Matka płaci dziecku za pierwszy uśmiech, pierwsze słowo „mama“, pierwszy oplot miękkich rączek dokoła szyi. Dziecko płaci matce za radość wzrastania pod jej przemożną opieką, za dotknięcie kojącej dłoni, za łzy szczęścia i trwogi nad jego kołyską wylane. Syn płaci ojcu, ojciec synowi, małżonkowie sobie nawzajem, brat siostrze, siostra bratu, ukochany ukochanej, przyjaciel przyjacielowi, kolega koledze... Wszyscy — wszystkim.

Z góry cieszymy się już tą radością, zgadując życzenia drogich nam istot, podsłuchując szepty dzieciaków, zwierzających sobie marzenia o Gwiazdce, przeglądając świąteczne wystawy, obmyślając przysmaki, spisując długi rejestr niecodziennych wydatków. Cieszymy się wizją tej chwili, w której zamknie się dokoła stołu wigilijnego krąg rozradowanych twarzy.

Czy zanotowaliśmy sobie w naszym wykazie gwiazdkowych zobowiązań wspólnego nam wszystkim wierzyciela? Czy pamiętamy, kto dał nam możność rozkoszowania się pełnią radości tej chwili? pewność, że kręgu przy stole nie rozerwie brutalne „raus“ szczęście oglądania syna, do którego trzy lata temu pisało się do Oświęcimia? córki, na której ręku widnieje numer obozowy? Czy pamiętamy o tym, który niósł nam tę radość spod Lenino, wydzierał ją dla nas ze skalistych stoków Monte Cassino, przemierzał dla niej pustynię Afryki, z myślą o niej walczył ze skrzydlatym drapieżcą, ścigał na morzu piratów spod ponurego znaku swastyki?

Czy pamiętamy o tym, który obdarował nas pierwszą z człowieczych radości — wolnością?

Czy pamiętamy o Żołnierzu?

Pamiętamy? — a więc nie pozwólmy, aby ten najbardziej rodzinny w roku wieczór, jaki spędzać muszą z dala od swoich bliskich, spędzali w smutku i tęsknocie. Niechaj wieczoru tego zasiądą przy jasnym jak w domu stole, jak w domu zastawionym troskliwą ręką, jak w domu znajdą przy talerzu wigilijny podarek.

Każdy z nas drobną choćby kwotą złożoną na konto K. K. O. Nr 532, paczką zaniesioną do lokalu Tow. Przyjaciół Żołnierza, Aleja N. M. Panny Nr 23 m. 2, ma wdzięczną możność przyczynić się, aby nasze święto stało się i Jego świętem, a Jego radość wzbogaciła naszą.

Program rozgłośni polskich

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Niedziela

6.57 Sygnał czasu, aud. na „Dzień Dobry“ i Kalendarz historyczny. 7.05 Poranna aud muzyczna. 8.00 Dziennik poranny. 8.20 Program na dzień bież. 8.25 Muzyka poranna. 9.00 Nabożeństwo z kościoła w Chełmży. 10.00 Aud regionalna trans. z cukrowni w Chełmży. 11.57 Sygnał czasu z Obserwatorium Astronomicznego w Krakowie i hejnał z Wieży Mariackiej 12.06 Poranek symfoniczny. 13.30 Niemcy po wojnie. 13.40 Audycja wojskowa. 14.10 Kwadrans Koźmicy. 14.25 Recenzja. 14.35 Chwilka Biura Studiów. 14.40 Teatr wyobraźni „Dąbrowski“ 15.20 Koncert Mał. Ork. P. R. pod dyr F Rybickiego 16.00 Aud. słowno-muz. dla dzieci. 16.20 Koncert Laureatów Konkursu Genewskiego. 17.00 „Podwieczorek przy mikrofonie“ 18.15 „5 minut poezji“. 18.20 Aud. dla świetlic wiejskich. 19.05 „Uśmiech i piosenka“. 19.30 Przegląd tygodnia. 19.40 Aktualności dźwiękowe 19.57 Sygnał czasu. 20.00 Myśli wybrane. 20.01 Dziennik wieczorny. 20.25 Koncert rozrywkowy. 21.05 Ciekawostki literackie. 21.15 Aud. słowno-muz. „U naszych przyjaciół“. 21.45 Kwadrans prozy: „Lalka“ Bolesława Prusa 22.00 „Jak napisałem recenzje z opery“ aud rozrywkowa 22.15 Koncert Orkiestry Tanecznej P. R. Ostatnie wiadomości dziennika radiowego. 23.20 Program na jutro 23.30 Muzyka z płyt. 23.55 Streszczenie ważniejszych wiadomości dziennika. 24.00 Hymn.

Z życia kulturalnego

„Kiermasz Artystyczny“

Polski Związek Artystów Plastyków w Częstochowie urządza Kiermasz Przedgwiazdkowy w lokalu Związku, I Aleja 14, dom Frankego. Otwarcie w niedzielę 8 b. m. o godz. 12-ej. Na Kiermaszu Artystycznym sprzedaż obrazów, grafiki oraz rzeźby po bardzo przystępnych cenach.

Kiermasz będzie otwarty codziennie do dnia 23 b. m. włącznie od godz. 12-ej do 19-ej. Wejście bezpłatne.

Wieczór humoru i śmiechu

Związek Zawodowy Pracowników Państwowych, Koło Powiatowe w Częstochowie urządza w dniu 7 grudnia 1946 Wieczór „Humoru i Śmiechu“ na program którego złożą się śpiewy kuplety rewiowe, skecze monologi, muzyka itp. Początek o godz. 18-ej. Bilety w cenie od 20 do 70 zł. Dochód z imprezy przeznacza się na akcję kulturalno-oświatową Koła.

„Świat bez mężczyzn“ w „Częstochowiance“

W niedzielę dnia 8 b. m. zostanie powtórnie odegrana w sali teatralnej fabryki „Częstochowianka“ przez zespół amatorski, ciesząca się niezwykłym powodzeniem 3ch aktowa komedia p. t. „Świat bez mężczyzn“ — Aleksandra Engela. Reżyser: p. Kobylański.

Wstęp dla dzieci niedozwolony. Bilety wcześniej do nabycia w kasie teatru. Początek o godz 18-tej.

TEATR WIELKI

„Wieczór Trzech Króli“ czyli „Co chcecie“

Sobota **Niedziela**

Dziś, w sobotę, 7 b. m. o godz 19.15 oraz jutro w niedzielę 8 bm o godz. 15.30 i 19.15 komedia w 4 odsłonach Wiliama Szekspira „Wieczór Trzech Króli“ czyli „Co chcecie“? Obsada premierowa. Oprawa sceniczna prof. St. Jarockiego Ilustracja muzyczna W. Krzemieńskiego. Inscenizacja i reżyseria dyr Bronisława Dąbrowskiego.

„Cały dzień bez kłamstwa“

Następną premierą w Teatrze Wielkim będzie komedia Montgomery'ego pod powyższym tytułem. Próby pod kierunkiem reżyserskim Tadeusza Krotke, który zarazem gra rolę Boba —są w pełnym toku

TEATR KAMERALNY

„Szesnastolatka“

Nieodwołalnie ostatni raz

Dziś, w sobotę 7 bm. o godz. 19.15 „Szesnastolatka“ wspaniała sztuka w 3 aktach (5 obrazach) F. i A Stuartów Udział biorą: Dunajewska, Pachońska, Pluońska, Turska, Bojanowski i Kwiatkowski. Mise en scene Wł. Wagnera Reżyseria A Kwiatkowskiego.

Będzie to nieodwołalnie ostatnie przedstawienie tej sztuki, która z dniem dzisiejszym zejdzie z repertuaru.

Niedziela **Niedziela**

„W małym domku“

Jutro w niedzielę, 8 bm. o godz 15.30 i 19.15 „W małym domku“ sztuka w 3 aktach T. Rittnera Udział biorą: Gołaszewska, Turska, Wodyńska, Bojanowski, Borkowski, Kwiatkowski, Leński, Łowicki, Mieczyński i Stanisławski. Mise en scene Wł. Wagnera. Reżyseria A Kwiatkowskiego.

Następna premiera: „Pensjonat we dworze“ komedia w 3 aktach St. Kiedrzyńskiego w reżyserii i z udziałem Ryszarda Wasilewskiego.

Kasa Teatrów czynna od godz. 10-ej do 13-ej i od 15-ej do rozpoczęcia przedstawień. W niedziele bez przerwy. Tel. kasy 21-61.

Program kin

Kino „Wolność“ — Sensacyjny film p. t. „Tyran“. Pocz. 15.30 7.30.
Kino „Tęcza“ — potężny dramat produkcji angielskiej p. t. „Szary lord“

Dyżury lekarzy

W niedzielę dnia 8 grudnia b. r. dyżurują następujący lekarze:

internista dr A. Rząśnicki — Dąbkowskiego 41,

chirurg, dr W. Karczewski — II Aleja 24,

dentysta, Sobczyńska-Szczepańska — Targowa 5,

okulista, dr J. Pacewicz — I Aleja Nr 11.

Dyżury aptek

W tygodniu od dn. 2 do 8 grudnia dyżurują następujące apteki:

Sukc. P. Kożerskiego — II Aleja 26;

J. Otrębskiego — ul. Wieluńska 18,

J. Rupprechta — ul. Narutowicza nr 170, tylko w godz. 8 — 19.

Kronika kielecka

Teatry

Dnia 8. XII.

Teatr Woj. Kieleckiego im. St. Żeromskiego o godz. 16 i 19 „Świerszcz za kominem“ sztuka w 4 odsłonach Karola Dickensa.

W sali teatru Kultury Robotniczej dnia 8 b. m. o godz. 16 i 19 odegrana zostanie przez Okręgową Komisję Zw. Zawodowych sztuka w 3 aktach „Stary Dzwon“.

Ceny biletów od 20 do 60 zł.

Dyżury aptek

Leydo — Plac Partyzantów 11.

Balsiński — ul. Sienkiewicza 19, dyżur dzienny.

Krzanowski — Plac Partyzantów, dyżur dzienny.

Sikorski — ul. I Maja 56 dyżur nocny.

Dnia 9 XII.

Artwiński — ul. Sienkiewicza róg Dużej.

Program kin

Dnia 8. XII.

Kino Bałtyk wyświetla arcywesołą komedię polską p. t. „Papa się żeni“. W rolach głównych: J. Andrzejewska, Fr Brodniewicz, St. Sielański.

Nadprogram Polska kronika filmowa Nr 40/46. Początek seansów o godzinie 15.30, 17.30 i 19.30.

Kino Warszawa wyświetla nowy radziecki film „Grzesznicy bez winy“.

Początek seansów o godzinie 16, 18 i 20

— o —

Ofiary

Podczas uroczystości związanych z poświęceniem sztandaru Cechu Chrześcijańskiego Zegarmistrzów Jubilerów, Grawerów i Brązowników w Częstochowie, które odbyło się w dniu 1 grudnia 1946 r. przy wbijaniu pamiątkowych gwoździ w drzewce sztandaru, Związek uzyskał kwotę 61,555 zł.

Zarząd Cechu postanowił miast urządzenia bankietu, pieniądze te przeznaczyć na cele społeczne:

40,000 zł. — na pomoc zimową,

21,555 zł — na najbiedniejszych naszego miasta, na ręce Ks. Prałata Bolesława Wróblewskiego.

*

Pracownicy Drukarni „Udziałowcy“ wpłacała z okazji imienin właścicielki p. Marii Belina-Prażmowskiej złotych 4.000 na gwiazdkę dla dzieci po poległych drukarzach, zgodnie z intencją Solenizantki.

Z okazji Jubileuszu 40-to i 50-cio lecia drukarzy częstochowskich ob. Maria Belina-Prażmowska wpłaca złotych 3.000 do dyspozycji Związku Drukarzy.

Sport

Igrzyska piłki ręcznej OM TUR

W dwudniowych ogólnopolskich zawodach piłki ręcznej OM TUR przeprowadzonych w Warszawie tytuły mistrzów zostały zdobyte:

w koszykówce OM TUR Ostrów przed OM TUR Gdańsk, RKS TUR Łódź oraz RKS Skra Warszawa,

w siatkówce męskiej OM TUR Jelenia Góra przed RKS TUR Łódź i RKS Skra Warszawa,

w siatkówce żeńskiej RKS TUR Łódź przed RKS Skra Warszawa.

Puchar Prezydenta KRN Bolesława Bieruta zdobył RKS TUR Łódź, który uzyskał największą liczbę punktów. Prócz tego rozdano nagrody Premiera Osóbki-Morawskiego, Ministra Kultury i Sztuki, Zw. Rob. Stow. Sport., Kom. Centr. Zw. Zawodowych, KC OM TUR itd.

Zawody oparte zostały przemówieniem posła R. Obrączki, który podniósł rolę OM TUR w wychowaniu zdrowego człowieka i dobrego obywatela.

W zawodach wzięła udział drużyna siatkówki z naszego Okręgu — OM TUR Blachownia; wygrała ona w eliminacjach z Pleszewem 30:1, przegrała zaś z Ostrowcem 20:30 i Jelenią Górą 5:30, odpadając przed pulą finałową.

*

Mecz Victoria — Czarni

Dziś w niedzielę 8 b m. Victoria spotka się w Radomsku z Czarnymi w powtórnej rozgrywce mistrzowskiej (pierwsza, jak wiadomo, została unieważniona).

Start CKS'u w drużynowych mistrzostwach Polski

Na niedzielę ósemka CKS-u wyjeżdża do Rzeszowa, gdzie spotka się z mistrzem tamt. Okręgu — OM TUR w rozgrywce z cyklu drużynowych mistrzostw Polski.

Legion — Częstochówka

W niedzielę, dnia 8 grudnia b. r. o godzinie 11 przed poł. na Stadionie Miejskim (Pułaskiego 2) odbędzie się bardzo interesujący mecz o mistrz. klasy B pomiędzy drużynami Legionu, który kroczy od zwycięstwa do zwycięstwa, a Częstochówką.

Zawody zapowiadają się b. ciekawie.

Uwaga, sportowcy

Zarząd Harcerskiego Klubu zawiadamia swych członków, że w niedzielę dnia 8 b. m. odbędzie się walne zebranie. Obecność obowiązkowa.

Dnia 11 grudnia b. r. o godz 9-ej rano w kościele N. M. Panny jako w piątą rocznicę śmierci

ś. † p.

ANTONIEGO

Kibiczka

b. pracownika P.K.P.

zostanie odprawiona Msza św na którą zaprasza

Żona z córką

PAP 5086

Inżynier

lub

technolog

na stanowisko kierownika (dyrektora) technicznego potrzebny. Warunki dobre. Mieszkanie na miejscu. — Odlewnia Drawski Młyn, pow. Czarnków, woj. poznańskie.

PAP 3860

ś. p.

z ZARANKIEWICZÓW

Władysława Dużyńska

Opatrzona św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach zmarła dnia 5 grudnia 1946 r.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby przy ul. N. Maryi Panny nr. 8 do kościoła Św. Zygmunta nastąpi w niedzielę dnia 8 grudnia b. r. o godz. 16.30.

W poniedziałek dn. 9 grudnia r. b. o godz. 8.45 rano odprawione zostanie nabożeństwo w kościele św. Zygmunta. po czym odbędzie się pogrzeb na cmentarzu Sw. Rocha.

Na smutne te obrzędy zapraszają pogrążeni w głębokim smutku i żałobie

córki, siostra, bracia, szwagier i rodzina.

PAP 5161

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Nr. Zg 82/46

OGŁOSZENIE.

Juliusz Sowa zamieszkały w Wilkowiecku. gm. Opatów złożył w tutejszym Sądzie wniosek o uznanie za zmarłych:

1) Władysława Sowy, syna Józefa i Antoniny z domu Słempień urodzonego dnia 18.XI.1913 roku który będąc powołanym do wojska w 1939 r zaginął bez wieści,

1) Tomasza Sowy, syna tych samych rodziców, urodzonego dnia 11.XII.1911 roku, który w styczniu 1945 roku miał zginąć w Oświęcimiu.

Wzywa się osoby posiadające jakiekolwiek wiadomości o zaginionych, aby w terminie dni 30 od daty niniejszego ogłoszenia doniosły o tym tutejszemu Sądowi.

Za zgodność świadczy:

(—) St. Brzózka, sekretarz Sądu.

Kłobuck, dnia 2 grudnia 1946 r.

L. dz. Apr. 875/46

OGŁOSZENIE

Zarząd Miejski Wydział Aprowizacji i Handlu podaje do wiadomości, że sklepy Powszechnej Spółdzielni „Jedność“, Spółdzielni „Aniołów“ i Spółdzielnia Rolniczo Handlowa w Rakowie będą wydawać niżej wyszczególnione papierosy na karty zaopatrzenia z nadrukiem listopad.

Papierosy wydawane będą częściowo „Bałtyk“. „Wolność“ i „Mazur“ na karty kat. I kupony Nr 24. 37. 50 po 200 sztuk w cenie za „Bałtyk“ po 3 zł za sztukę, „Wolność“ po 2 zł za sztukę, „Mazur“ po 1.50 zł za sztukę.

Równocześnie zawiadamia się. że w ogłoszeniu „Głosu Narodu“ z dnia 29.XI 1946 r. w sprawie wydawania tłuszczu w punkcie 3 zamiast „wpisu karty „D“ Nr 15“, winno być wpisane „karty „M“ Nr 12“

Częstochowa, dnia 3.XII. 1946 r.

Wiceprezydent Miasta (—) D. Kapalski.

L. dz. Apr. 875/46

OGŁOSZENIE

Wydział Aprowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Częstochowie przypomina, że obowiązkiem administratorów domów jest pobieranie kart wymiennych dla uprawnionych, a zameldowanych osób w danym domu.

Po karty te, administratorzy domów winni zgłaszać się we właściwym czasie w myśl ukazujących się każdego miesiąca ogłoszeń w miejscowej prasie.

W przyszłości nie może zajść wypadek. by przez opieszałość administratorów domów — niewykupiona względnie niedoręczona na czas kart wymiennych swym mieszkańcom, osoby te nie mogły pobrać kart zaopatrzenia w nakazanym terminie.

Karty wymienne administratorzy domów pobierają w poszczególnych rejonowych biurach sprzedaży kart na podstawie wypełnionych wykazów mieszkańców które winny zgadzać się z książką meldunkową przedstawioną przy pobieraniu kart tych do wglądu

PAP 5126

Naczelnik Wydz. Aprowizacji i Handlu (—) E. Wolniak

Wiceprezydent Miasta (—) D. Kapalski

Nr. Apr. 875/46.

OGŁOSZENIE

Wydział Aprowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Częstochowie podaje do wiadomości, że dla posiadaczy kart żywnościowych I kat na miesiąc grudzień b. r. wydane zostaną paczki żywnościowe „UNRRA“ w zamian za tłuszcze i mięso

W związku z powyższym przystąpią wszystkie zakłady przemysłowe (za wyjątkiem fabryk — przydzielonych do Central Aprowizacji Oddział Kielce) instytucje i urzędy uprawnione do pobierania kart żywnościowych I kategorii do:

1) sporządzenia imiennych list swych pracowników w/g stanu grudniowego.

2) wycinania kuponów Nr Nr 30. 31. 32. 33. 28. 29 34 i 35 i naklejania ich na oddzielnych arkuszach po 100 sztuk

Listy imienne wraz z naklejonymi kuponami należy przesłać do Wydziału Aprowizacji i Handlu. ul Dąbrowskiego Nr 7 w nieprzekraczalnym terminie do dnia 16 bm.

Jeśli chodzi o osoby pobierające karty żywnościowe I kat. z innych tytułów jak: inwalidzi pracy. rodziny wojsk itp. wydawanie paczek żywn. „UNRRA“ dla tych osób będzie uregulowane osobnym zarządzeniem

Częstochowa, dnia 6.12.1946 r.

Wiceprezydent Miasta (—) D. Kapalski.

PAP 5159

Ogłoszenie

o rejestracji wkładów oszczędnościowych, terminowych, r-ków czekowych i bieżących

B. G. K.
Bank Gospodarstwa Krajowego
Warszawa, Al. Jerozolimskie 1

P. B. R.
Państwowy Bank Rolny
W-wa, ul. Nowogrodzka 50

przeprowadza rejestrację przedwojennych i okupacyjnych wkładów i lokat terminowych, r-ków czekowych i bieżących oraz przedłuża rejestrację wkładów oszczędnościowych w Oddziale Głównym w Warszawie i we wszystkich Oddziałach na terenie Rzeczypospolitej. Posiadacze kont w wymienionych bankach proszeni są o zgłaszanie się osobiście w najbliższym Oddziale danego Banku, z odpowiednim oświadczeniem na piśmie, zawierającym istotne dane co do salda ich kont, popartym dowodami jak: **wyciąg z rachunku, pokwitowanie wypłaty, książeczka oszczędnościowa i t. p.**

Jeśli rachunek opiewał nie na nazwisko jego obecnego właściciela, składający winien wykazać nabycie praw własności (np akt cesji, przejęcia w drodze spadku, wyrok sądowy i t. p).

Rejestracja trwać będzie do dnia 31 grudnia 1946 r.

Sprawa uregulowania należności z tytułu zarejestrowanych kont będzie przedmiotem osobnego zarządzenia Ministerstwa Skarbu

Najbliższa placówka rejestracyjna:

Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Częstochowie. ul. Marsz. Roli-Żymierskiego 8.

Państwowy Bank Rolny, Oddział w Częstochowie, ul. Aleja Najśw. Maryi Panny 11.

PAP 5158

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę

ś. † p.

por. Jerzemu Głowackiemu

Prof. Szkoły Handlowej w Częstochowie

a w szczególności: ks. ks Wiśniowskiemu i Musielowi, Dowódcy miejscowej Jednostki Wojskowej, p pułk. dypl. Waryszakowi, Oficerom i Szeregowym tego pułku, p dyr. Przybylskiemu i p. Mykietiuk oraz całemu Gronu Profesorów i Młodzieży Gimnazjum i Liceum Handlowego. Związkowi b. Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych, p. Kuziorowi. Kierownikowi Spółdzielni Komunikacyjnej „Transport“. Organizacjom i miejscowemu społeczeństwu, jak również wszystkim. którzy w tak ciężkich i bolesnych dla nas chwilach okazali nam dużo pomocy i życzliwości staropolskie „Bóg zapłać“ z głębi serc naszych płynące, składają

PAP 5087

Rodzice, siostra i szwagier.

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę zwłokom ukochanego męża i ojca

ś. † p.

Bolesława Zowczaka

a w szczególności ks ks. Prob. Cugowskiemu, ks. Z. Czechowiczowi, ks. prof Perzynie za bezinteresowne odprowadzenie ukochanych nam zwłok na miejsce wiecznego spoczynku, wszystkim współpracownikom St. Rudniki, pracownikom fabr. Chem. „Rędziny“ wraz z orkiestrą, przyjaciołom i kolegom z głębi zbolałego serca składają „Bóg zapłać“

Żona z synkami i rodzina.

PAP 5157

W. Szan. Pani

Dr. M. Stróżewskiej

i W. Panu

Dr. J. Kluczewskiemu

za przeprowadzenie b. poważnej operacji i troskliwą opiekę w czasie choroby mej Matki podziękowanie składa syn

Jerzy Kopeński.

PAP 5138

W poniedziałek, dnia 9 grudnia o godz. 9 ej rano w kościele N. M. Panny jako w pierwszą rocznicę śmierci

ś. † p.

D-ra med. Stanisława Szwedowskiego

długoletniego kierownika Poradni Przeciwgruźliczej w Częstochowie

zostanie odprawiona Msza św na którą zaprasza

Zarząd Częstoch. Tow. Przeciwgruźliczego i Personel Poradni

PAP 5144

W związku z przypadającym w dniu 8 grudnia

„Dniem Kupca Polskiego“

Zarząd Stowarzyszenia wzywa wszystkich członków do wzięcia udziału w Mszy Św. która odbędzie się w Katedrze o godz 10 ej rano

Zbiórka w niedzielę 8 bm o godz 9 ej w lokalu Stowarzyszenia skąd uda się pochód do Katedry.

PAP 5149

D. c. 013128

Redaguje Kolegium. Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i propagandy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada

Redakcja „Głosu Narodu“, III Aleja 52, Tel. 2245 i 2249. PKO Katowice—III—5074 Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności, Tłoczono w Druk. Państw. Nr. 1 w Częstochowie.